

CHANSON

AR

BEIDIER VESTREZ

Var eun ton neve.

D'an neb a zo bet ganet en eur blaneden gallet,
Oll o demarcho zo demarcho collet ;
Ha c'hoas mar deu dre chanch cavet tam plijadur,
Dre eun nombr a zisgrac'ho ho pêo gant uzur.

Evit prouvi va dessin, na rencqu' quet furchal
Archivo ar bareus-mâ n'hac ar barosiou all :
Na meus nemert teurl eur zel varnon-me va unan,
Ha demeus ar virione me a rei preuv hep poan.

Eun detail scler a sincer demeus ar maleurion
A erruet ganin en cals eus vroyon,
A zisgo da beb-unan, hac a brouvo certain
Peguen trist eo an etat eus ar goall blaneden.

E zan eta da gommanc an etât truezus :
Demeus ar chanch dinatur, va bue malerus :
Selaouit ta, tud yaouanq, ha mar queret dioual,
Marteze c'houi brofito a valeurio re all,

Diwalit eus an amour ennes ar penn genta
Demeus an oll disgrac'ho a meus bet er bed-mâ
Poan memes a ra din sonjal en anqen diremet
A meus bet varan douar o vesa re garet.

Peder Vestres a meus bet : unan en Ameriq,
Ha diou ebars an Europ, hac eun all en Afriq ;
Ar guenta voa anvet Catou, an eil Genovefa,
An deirvet voa Pelaji, ar bedervet Anna.

Ne voan nemet pemzec vloas pa gommancis genta
Mont da velet Cataouic ha d'e zarempreda ;
Ma carien, e voan caret, a guement se voan sur,
Nonobstant d'hon amitie, n'hor boa tam plijadur.

Ma aboster am dalc'he, dre ma voan re yaouanq ;
N'ellen na comz na qerzet nonobstant d'am oll c'hoant
N'eur memes stat e veve an objet a garien,
Hon huanadou a re hon oll antretien.

Nao pe zec mis e voan bet en hevelep poaniou,
Ha c'hoas e vijen chomet, daest d'am zourmanchou,
Peneverd ma animas querent va mestrez qer,
Hac a zifennas outi caouet comerc gant gloer.

Nonobstant d'o difennou, ni n'eur gave bepred
En eur plac' hor boa choaset evit en em velet ;
Mes qer e voe d'ar plac'h-mâ cavet fidelite,
Dre ma vije maltreter er guêr pa errue.

Bonjour ha joa ma mestrez, hirie penos a ret ?
Petra oc'h eus a neve ? meurbet oc'h contristet !
Possubl e ve o qerent a ve qen dinatur
Da exerc en hoc'h enep o malic dreist musur !

Ia sur, va servicher, me a eprouvas dec'h
Ar valiç demeus va zad, an nerz demeus e vrec'h,
Hoguen evit quementse ne roan caz ebet,
Pa meus gallet sortial, e zon deut d'ho quelet.

Hoc'h amitie so fidel, me zo charmet dreizi,
Me vije em plijadur pa vijemp hep anvi ;
Mes qeit a ma valein var bave Landreguer,
N'hor bezo evit partach nemet poan ha mizer.

Hi, p'am c'hîlêvas, a laras evit va c'honsolin :
Rêmuomp ar resortchou demeus an industri ;
Marteze dre hon adres ni a deuyo a ben
Da appesi o c'holer ha d'ho distrei a grenn.

Hi a eure he fossubl, me a eure va hini ;
Nonobstant d'hon effortjou, ze e gresque hon anvi :
Neuze e velis certain ne voa demp hep moyen
Da souten ar groas pouner pini'r boa da zouguen

Neuze ta e ris ive va effort diveza,
Ha ma sonjis e voa ret en em dispartia ;
Hoguen, quen evit quitaat e zis da velet Catou,
Da gonta dei va doare ebars en ber gomzou.
Na hortois nep respont a c'henou va mestrez,
Me a guitaas anezi leun a dristidiguez ;
An deiz varlerc'h e ris hent evit mont da Baris,
Elec'h ma chomis var dro eur seiz pe eun eiz mis.

Ne voa netra er guer-ze, daoust d'e oll fompou,
A guement a zisipe en nep guiz va c'hanvou :
Ar sonch afflijant demeus ar pez am boa collet
Na hermete d'am speret caout nep joaustet.

Me receve lizerio eus ar re douchanta,
Hac a re d'am c'houliou a neve dioada ;
Erfin quement a receven demeus a nec'hamant,
Ma sonjis mont d'eur plac' all da glasq soulajamant.

An effet a heuil va sonch, ma quitaais va studi,
Ha me monet d'ar Rochel vit en em ambarqui,
Ha me monet d'ar c'holoni, da zouar Canada.
Elec'h ma ris ar rancontr eus a Genovefa.

Hones voa ar charmanta demeus an oll merchet
A guement am boa biscoas var ar bed-man guelet ;
C'hoas a remerquen enni modesti ha prudanc,
Eun antretien charmant ha leun euz a chevang.

Evit petra benaquet, nan don ket hep doueti
Ne zeus den var ann douar a guement zo hep si ;
Mes ne allan ket kredi e vije em mestrez
Nemet perfectionnou ha pep seurt madelez.

Mes allas, dallidiguez euz ar speret humen !
Me na velen ket cuzet dindan ar roz ar spenn ;
Me na ellen ket guelet dindan croc'hen ann noan,
Ann natur hac ar valiç demeus ann aerouan.

Me a voe pell amaret gant al laçou trompus
Scolmet gant dorn miliguet ann draiturez Venus.
Me voe pell er servitud ; ann amzer gouskoude
A uzas va chadennou, m'am boe va liberte.

Sortiet a esclavach, torret va chadennou,
Va oll occupation voa cassat va joayou ;
Mes eus en em re fiout, eur pec'h all am sias,
A voa cren e ressortjou : eunes c'hoas am dallas.

Na recevis nep gouli na reje din anken,
Ha ma boan dalc'het captif, va etat a garien ;
Dindan ampir Pelagi, rouanez va c'halon,
Me receve eur joa vras ha satisfaction.

Qement am aneveze a lavare hep mar :
Ema eo chansussa den a zo var an douar,
Dre ma plich da Belaji, fleuren an oll merc'het,
Eun exempl a vodesti, gant an oll admiret.

Me va-unan a sonje penos en devoa grêt
Ar rod a fortun eun dro benaquet em andret ;
Mes depordit eun nebeut ben coll paciantet,
Hac e clêfet e voamp et pell m'ellempe monet.

Fixet voe guenemp an deiz evit accomplissa
Ar bromesse hor boa grêt vit en em unissa ;
Mes me yas da chasséal eun deves deur forest
Elec'h ma erruas gauen eun accidant funest.

Me rancontras dec sovach, tud a re euzussa
Hac en eur stringjont varnon en avis va laza ;
Mes Doue oll-buissant mad en andret an oll,
Deus o daouarn redontabl a arretas an tol.

Va liberte gouscoude diganen a lamjont,
Hac en guiz eur c'hriminal da Vro-Zauz em c'hesjont
Adieu eta, va mestrez, adieu d'am Pelaji:
Pa ne varvis, birviquen ne varvan vit anvi.

Me laqa fin d'am histor en sort occasion,
A poaniou em speret ha chagrin d'am c'halon;
Mes c'hoas e teu din-me zonch deus va douciq Anna
A b'ini e comzi dec'h quent eguet finissa.

Madou, guenet ha famill, humilite, chevang,
A beb amzer anezo e devoa abundanç;
Daoust d'am indignite, bremâ ez eus tri bloa
Deus e amitie em boe ar bortion guella.

Ebatal rejomp hon daou ha plijadur hor boe
Epad eur bloa pe ouspen, hervez hor volonte;
Mes an drouc chanch ordinal eus va heuil pas a pas,
Daoust d'hor fidelite, allas ! hor separas.

Cetu aze, va breudeur, un darn eus va bue,
Circonstançou a lézân hep comz eus aneze :

Avoalc'h e meus lavaret evit rei da breuven
Er pez a meus annoncet e penn va c'hanouen.

Guir eo, simpliciteou eo certen qement-mâ,
Me a gefe cavet mez da zont do recita:
C'hoarzit eta, mar qeret, ne vo quet hep justic;
Mes dioualit da goea er memes precipic.

C'houi dreist peb tra, gloer yaouanq, m'ho ped da evessât
Goude c'hoarzin re abret, n'ho pez quon divezat:
N'ho pezet quet gant merc'het enep seurt mignonniach
Qeit a ma voh o poursu ho studi er scolach.

C'houi a occup ar plaçou a meus bet occupet,
Sujet d'an occasion o deveus va dallet:
Lest ar merc'het a goste, tachit d'en em avanç,
Pedit Doue d'ho sicour, hac o pezo güel chanç.

Pedit Doue d'ho sicour, hac o peze, hep mar,
Boneur ebars er bed-nâ, hac er bed-all ar gloar;
Ha pa vezoc'h o pedi, ma zellet gant true,
Me a esper cavet c'hoas chanch ha prosperite.

MEULEUDI ITRON VARIA BREIZ.

Kan 29 euz tonio Dom Herry.

Tud bro Treger, kanerien gaer;
Tud a Gerne, gwisket ken kaer;
Breiziz Leon, flour ho prezek;
Potred Alre, tud kalonek.

Potred Breiz-Izel, ma zud vad;
Tom a galon ha skanv a droad:
D'in leveret, d'in leveret,
Pelec'h oc'h bet, na pelec'h et?

Mont a reomp da bardonia;
Da di ann Itron Varia;
Da bidi mam ar Vretonned,
Brasan Santez a zo er bed.

Me micherour, me labourer,
Me zo soudard, me devejer,
Me zo mevel, me zo mitez;
Ni ia da welet ar Werc'hez.

Me oa, boa seiz vloa, pistijet,
Gant ann drouk pen hep peuc'h-ebet;
Ed eo kuit ma drouk pen breman:
Mil bennoz da vamm ann dud klan!

Me am boa poan ha melkoni,
(Aliez, siouaz ! hon eus-ni !)
Gant-hi on bet diboaniet,
Ha mont a ran d'he darempret.

Me am boa klan ma holl loened,
Pa bidiz mam Doue ganed,
Ganed entre daou aneval;
Hag hi zo deut da vad raktal.

Me oa enn eul lestr o veni,
Pa n'emm westliz da vont d'he zi:
Ar Werc'hez e deuz ma c'blevet;
Me ia breman d'he darempret.

M'em boa mamm war he gwele,
He dorn em dorn me a vele;
Me gan breman, deut eo da vat.
Gwerc'hez Vari, trugarekat!

M'em boa ma mab enn he gavel,
Hag he ien, o vont da vervel;
D'ar Werc'hez he westliz timad;
Ha breman ema iac'h avad.

Me a oa mud hag e komzan;
Me oa bouzar hag e klevan;

Me a oa dall, ha me a wel;
Mil bennoz d'ar Werc'hez santel.

Me oa en Aljer er brezel,
Pell, siouas ! euz a Vreiz-Izel;
Ha me d'ann douar diskaret
Gand eun tenn kanon em boa bet.

Ha me sellet ouz an envo,
O skuilla goad a boulado;
Ha me gervel mamm ar Zalver:
D'ach en em westlan, mamm dener.

Oa ket ma c'homz peur-lavaret,
Ar Werc'hez a zo dizkennet,
Ha gand he daouar binniget
Ma goullo e deuz serret.

Pa'z on distroet war ma c'hiz,
Gwerc'hez, me rai tro hoc'h iliz,
Diarc'hen koulz ha diskabel,
Em roched goadeg a vrezel.

Oh ! n'eo ket gaou a lavaraz
Ann tado zantel a skrivaz:

« Biskoas de n'en deuz ho pedet,
« Gwerc'hez, hep bea chelaouet.

Chelaouet c'hoaz ar Vretoned,
D'ar mare ma vezint barned,
Pedet neuze c'hoas evidomp;
E c'harz ho tried her goulennomp.

Leret da Jezuz: « ma mab kez,
Am euz me maget gand ma lez,
Dre ar c'hov en deuz ho touguet
Digoret deze, me o ped.

Tud a Vreiz-Izel int, tud paour,
Tud vad, brewet gand al labour;
Tud a dirre gand ann aler
Aun douar cri e peb amzer.

Tre-walc'h, tre-walc'h ho deuz c'houezet;
Poanio tre-walc'h ho deuz-hi bet;
Tre-walc'h ho deuz skuillet daero;
Roet d'he peurz enn ho joaio.

Neuze tei Doue da respont:

« Dont er Baradoz ec'h hellont;

« Karet a ran ar Vretonet,

« Pa garont ma mam vinniget.